

Zadania do rozdziału 8

- 8.1. Obliczyć stężenie molowe jonów cynku w 0,0333 M roztworze tetracyjanocynkanu(II) potasu, $K_2[Zn(CN)_4]$.
- 8.2. Obliczyć stężenie molowe jonów K^+ i Fe^{2+} w 0,0500 M roztworze $K_4[Fe(CN)_6]$.
- 8.3. Obliczyć stężenie molowe jonów CN^- i Fe^{3+} w 0,0100 M roztworze $K_3[Fe(CN)_6]$.
- 8.4. Oblicz stężenie jonów SCN^- obecnych w 1,00M roztworze $K_2[Fe(SCN)_5]$ oraz stopień dysocjacji jonu kompleksowego na jony proste.
- 8.5. Oblicz stężenie amoniaku obecne w 0,0333 M roztworze $Cu(NH_3)_4(NO_3)_2$.
- 8.6. Obliczyć stężenie molowe wszystkich jonów znajdujących się w 0,0100 M roztworze $K_3[Cu(CN)_4]$.
- 8.7. Obliczyć stężenie molowe jonów Ni^{2+} w roztworze uzyskanym przez zmieszanie 10,0 cm^3 0,100 M roztworu $Ni(NO_3)_2$ z 90,0 cm^3 0,100 M roztworu KCN.
- 8.8. W 2,00 dm^3 0,100 M roztworu KSCN rozpuszczono 100 mg AgSCN. Pomiar za pomocą elektrody jonoselektywnej wykazał, że stężenie wolnych jonów Ag^+ wynosi $6 \cdot 10^{-11}$ M. Ile wynosi stała tworzenia kompleksu $Ag(SCN)_2^-$?
- 8.9. Oblicz stężenie amoniaku obecne w 0,0250 M roztworze $[Zn(NH_3)_4]SO_4$.
- 8.10. Obliczyć stężenie molowe jonów Hg^{2+} w roztworze uzyskanym przez zmieszanie 20 cm^3 0,100 M roztworu $Hg(NO_3)_2$ z 80 cm^3 0,200 M roztworu KI.
- 8.11. Jakie powinno być całkowite końcowe stężenie jonów jodkowych w roztworze, zawierającym początkowo 0,0500 M $HgCl_2$, aby po dodaniu KI stężenie jonów Hg^{2+} spadło do 10^{-24} M?
- 8.12. Ile gramów tiosiarczanu sodu należy dodać do 200 cm^3 0,0200 M roztworu azotanu(V) ołowiu(II), aby stężenie jonów Pb^{2+} w roztworze wynosiło $1 \cdot 10^{-5}$ M.
- 8.13. Zmieszano 50 cm^3 0,100 M roztworu $Fe_2(SO_4)_3$ ze 100 cm^3 1,00 M roztworu KCN. Oblicz stężenia jonów CN^- , SO_4^{2-} , $Fe(CN)_6^{3-}$ i Fe^{3+} w tak uzyskanym roztworze.
- 8.14. Oblicz stężenie molowe jonów Ag^+ obecnych w nasyconym roztworze Ag_2SO_4 .
- 8.15. Oblicz stężenie molowe jonów Ag^+ obecnych w nasyconym roztworze Ag_3PO_4 .
- 8.16. Oblicz stężenie molowe jonów Cl^- obecnych w nasyconym roztworze Hg_2Cl_2 .
- 8.17. Oblicz stężenie molowe jonów Mg^{2+} obecnych w nasyconym roztworze $MgNH_4PO_4$.
- 8.18. Obliczyć iloczyn rozpuszczalności $Ba_3(PO_4)_2$, jeżeli wiadomo że w 200 cm^3 wody rozpuszcza się 0,1 mg tej soli.
- 8.19. Oblicz rozpuszczalność AgCl w czystej wodzie i w 0,067 M roztworze K_2SO_4 .
- 8.20. Obliczyć pH nasyconego roztworu $Zn(OH)_2$.
- 8.21. Oblicz stężenie molowe jonów Cl^- obecnych w nasyconym roztworze $PbCl_2$.
- 8.22. Obliczyć pH nasyconego roztworu $Ca(OH)_2$.
- 8.23. Obliczyć pH nasyconego roztworu $Ca(OH)_2$ zawierającego równocześnie 0,500 M KCl.
- 8.24. Oblicz stężenie molowe jonów Ca^{2+} obecnych w nasyconym roztworze $CaCO_3$ zawierającym równocześnie 0,500 M $NaNO_3$.
- 8.25. Oblicz stężenie molowe jonów Mg^{2+} obecnych w nasyconym roztworze $MgNH_4PO_4$ zawierającym równocześnie 0,500 M $NaNO_3$.
- 8.26. Oblicz stężenie molowe jonów Mg^{2+} obecnych w nasyconym roztworze $MgNH_4PO_4$ zawierającym równocześnie 0,0333 M K_2SO_4 .
- 8.27. Oblicz stężenie molowe jonów $C_2O_4^{2-}$ obecnych w nasyconym roztworze BaC_2O_4 zawierającym równocześnie 0,500 M $NaNO_3$.
- 8.28. Obliczyć, ile razy rozpuszczalność $Ca_3(PO_4)_2$ w 0,500 M roztworze KNO_3 jest większa od rozpuszczalności tego związku w wodzie?

- 8.29. Oblicz, ile mg ołowiu zawiera 200 cm³ nasyconego roztworu PbCl₂ w 0,0200 M roztworze Ca(NO₃)₂.
- 8.30. Obliczyć, ile razy rozpuszczalność BaSO₄ w 0,0500 M roztworze Fe₂(SO₄)₃ jest mniejsza od rozpuszczalności w wodzie.
- 8.31. Oblicz stężenie molowe jonów Ag⁺ obecnych w 0,1667 M roztworze K₂SO₄ nasyconym Ag₂SO₄.
- 8.32. Oblicz stężenie molowe jonów Ag⁺ obecnych w 0,500 M roztworze K₃PO₄, nasyconym Ag₃PO₄.
- 8.33. Oblicz stężenie molowe jonów Hg₂²⁺ obecnych w 0,500 M roztworze KCl, nasyconym Hg₂Cl₂.
- 8.34. Oblicz stężenie molowe jonów Mg²⁺ obecnych w 0,500 M roztworze NH₄Cl, nasyconym MgNH₄PO₄.
- 8.35. Do 200 cm³ nasyconego roztworu MgNH₄PO₄ dodano 100 cm³ 5,40 M roztworu amoniaku. Obliczyć ile mg jonów Mg²⁺ pozostanie w roztworze.
- 8.36. Obliczyć rozpuszczalność octanu srebra w 0,50 M roztworze CH₃COOK. Wynik podać w mg/dm³.
- 8.37. Do 100 cm³ 0,1 M roztworu Pb(NO₃)₂ dodano 50 cm³ 0,500 M roztworu NaCl. Czy wytrąci się osad PbCl₂?
- 8.38. Obliczyć, ile gramów Pb(NO₃)₂ należy dodać do 200 cm³ 0,100 M roztworu HCl, aby zaczął wytrącać się osad PbCl₂.
- 8.39. Do 90,0 cm³ nasyconego roztworu CaSO₄ dodano 10,0 cm³ 0,100 M roztworu Pb(NO₃)₂. Obliczyć czy wytrąci się osad PbSO₄.
- 8.40. Do 50 cm³ nasyconego roztworu CaSO₄ dodano 150 cm³ 0,267 M roztworu KF. Czy wytrąci się osad CaF₂?
- 8.41. Do 50,0 cm³ nasyconego roztworu AgCl dodano 150 cm³ 0,0267 M K₃PO₄. Czy wytrąci się osad Ag₃PO₄?
- 8.42. Do 50,0 cm³ nasyconego roztworu SrSO₄ dodano 1,04 mg BaCl₂. Czy wytrąci się osad BaSO₄?
- 8.43. Roztwór zawiera po 0,0100 mol/dm³ KI, KBr i KCl. Do roztworu tego dodawano stężony roztwór Pb(NO₃)₂. Oblicz zakresy stężeń jonów ołowiu niezbędne do strącania PbI₂, PbBr₂ i PbCl₂.
- 8.44. Roztwór zawiera po 0,0100 mol/dm³ Ba(NO₃)₂ i Pb(NO₃)₂. Do roztworu tego dodawano stężony roztwór KF. Oblicz, jaki procent jonów ołowiu ulegnie wytrąceniu w postaci PbF₂ w punkcie, w którym zostanie przekroczony iloczyn rozpuszczalności dla BaF₂.
- 8.45. Roztwór zawiera 0,0100 mol/dm³ AgNO₃, 0,0500 mol/dm³ Pb(NO₃)₂ i 0,0200 mol/dm³ Hg₂(NO₃)₂. Do roztworu tego dodawano kroplami stężony roztwór HCl. Oblicz zakres stężenia jonów chlorkowych, w którym będzie następowało wytrącanie AgCl, Hg₂Cl₂ i PbCl₂.
- 8.46. Stężenie AgNO₃ w roztworze wynosi 0,100M, stężenie CH₃COOK też 0,100M. Do roztworu zaczęto dodawać stężonego HNO₃ (zaniedbać zmianę objętości). Obliczyć, przy jakiej wartości pH przestanie z tego roztworu wytrącać się osad CH₃COOAg.
- 8.47. 1,00 dm³ roztworu zawiera 0,0100 mola chlorku baru, 0,0100 mola chlorku wapnia i 0,0400 mola szczawianu potasu. Obliczyć zakres stężenia jonów H₃O⁺, w którym wytrąci się selektywnie z tego roztworu osad szczawianu wapnia.
- 8.48. Obliczyć rozpuszczalność octanu srebra w 2,00 M roztworze CH₃COOH. Wynik podać w mg/dm³. Jakie będzie pH otrzymanego roztworu?
- 8.49. Obliczyć, ile miligramów AgCN rozpuści się w 250 cm³ 0,0100 M roztworu HNO₃. Założyć, że stała dysocjacji kwasowej HCN w tych warunkach wynosi 6,20·10⁻¹⁰.

- 8.50. Obliczyć rozpuszczalność CaF_2 (w molach/ dm^3) w roztworze o $\text{pH}=2$. Założyć, że stała dysocjacji HF w tych warunkach wynosi $6,80 \cdot 10^{-4}$.
- 8.51. Obliczyć, ile cm^3 0,200 M roztworu AgNO_3 można dodać do 100 cm^3 0,200 M roztworu CH_3COOK zanim zacznie wytrącać się osad octanu srebra?
- 8.52. Roztwór AgNO_3 nasycono siarkowodorem. Po wytrąceniu Ag_2S równowagowe stężenie $[\text{H}_3\text{O}^+]$ wynosiło 0,0100 M. Oblicz stężenie molowe jonów Ag^+ pozostałych w roztworze.
- 8.53. Do wodnego roztworu $\text{K}_2\text{C}_2\text{O}_4$ dodano HCl . Całkowite (bilansowe) stężenie szczawianów wynosiło 0,300 M a równowagowe stężenie jonów hydronowych 0,100 M. Oblicz stężenie molowe jonów $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}$ obecnych w tym roztworze. Dla jakiego stężenia Ca^{2+} rozpocznie się wytrącanie CaC_2O_4 z tego roztworu? (Założyć $I = 0,6$; czyli że powstaje głównie KHC_2O_4 i KCl).
- 8.54. Roztwór ZnSO_4 nasycono siarkowodorem. Po wytrąceniu ZnS równowagowe pH wynosiło 2 (dla ogólnej siły jonowej $I=0,100$). Oblicz stężenie molowe jonów Zn^{2+} pozostałych w roztworze.
- 8.55. Obliczyć rozpuszczalność PbS , CdS i ZnS w 0,200 M roztworze HCl . Użyj dane z Tabeli 2.
- 8.56. Obliczyć rozpuszczalność $\text{Ag}_2\text{C}_2\text{O}_4$ (w molach/ dm^3) w roztworze o $\text{pH} = 2$, przyjmując siłę jonową $I \approx 0$. Oblicz zawartość srebra w tym roztworze i wyraż ją w g/dm^3 .
- 8.57. 250 cm^3 roztworu zawierającego 3,60 g $\text{Fe}(\text{NO}_3)_2$ nasycono siarkowodorem. Obliczyć graniczną wartość pH tego roztworu po przekroczeniu której wytrąci się osad FeS . Użyj danych z Tabeli 1.
- 8.58. 1 dm^3 roztworu zawiera 0,0200 mola NiSO_4 i 0,500 mola CH_3COOH . Obliczyć, czy wytrąci się osad NiS po nasyceniu tego roztworu siarkowodorem.
- 8.59. Do 50 cm^3 0,0200M roztworu CuSO_4 dodano 25 cm^3 0,560 M roztworu amoniaku. Obliczyć czy wytrąci się osad $\text{Cu}(\text{OH})_2$.
- 8.60. Do 20 cm^3 0,0500 M roztworu CdSO_4 dodano 80,0 cm^3 0,125 M roztworu amoniaku. Obliczyć, czy wytrąci się osad $\text{Cd}(\text{OH})_2$? Przyjąć, że iloczyn rozpuszczalności $\text{Cd}(\text{OH})_2$ dla tych warunków wynosi $2,20 \cdot 10^{-14}$.
- 8.61. Do 50 cm^3 0,100 M roztworu AgNO_3 dodano 50 cm^3 0,150 M roztworu NaCl . Obliczyć, jakie powinno być całkowite stężenie molowe amoniaku w roztworze, aby nie wytrącił się osad AgCl .
- 8.62. Do 66,7 cm^3 0,0600 M roztworu AgNO_3 dodano 33,3 cm^3 0,180 M roztworu NaCl oraz 100 cm^3 0,5 M roztworu NH_3 . Czy wytrąci się osad AgCl ?
- 8.63. Do 20 cm^3 0,0500 M roztworu NiSO_4 dodano 80,0 cm^3 0,125 M roztworu amoniaku. Obliczyć, czy wytrąci się osad $\text{Ni}(\text{OH})_2$?
- 8.64. Do 66,7 cm^3 nasyconego roztworu CH_3COOAg dodano 33,3 cm^3 0,1861 M roztworu NaCl . Obliczyć, jakie powinno być całkowite stężenie molowe amoniaku w roztworze, aby nie wytrącił się osad AgCl ?
- 8.65. W roztworze, w którym w stanie równowagi znajduje się stały AgCl oraz kompleks $[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+]$, stężenie nieskompleksowanego NH_3 wynosi 0,0158 mol/ dm^3 . Obliczyć stężenie roztworu amoniaku użytego do rozpuszczania AgCl , oraz ile razy rozpuszczalność AgCl w tym roztworze jest większa od rozpuszczalności tej soli w wodzie destylowanej.
- 8.66. Do 2,3 g stałego AgCl dodano 200 cm^3 roztworu NH_3 o nieznanym stężeniu. Obliczyć stężenie tego roztworu amoniaku, stopień dysocjacji kompleksu oraz procent soli, który uległ rozpuszczeniu jeżeli wiadomo, że stężenie jonu $[\text{Ag}^+]$ wynosi $1,0 \cdot 10^{-8}$ M.

- 8.67. Do 50 cm^3 $0,02 \text{ M}$ roztworu ZnCl_2 dodano 50 cm^3 $0,200 \text{ M}$ roztworu amoniaku.
Obliczyć, ile gramów chlorku amonu należy dodać, aby nie wytrącił się osad Zn(OH)_2 .
Zaniedbać zmianę objętości roztworu po dodaniu NH_4Cl .
- 8.68. Obliczyć stężenie molowe wolnych jonów tiocyjanianowych oraz stopień dysocjacji $\text{K}_2[\text{Zn(SCN)}_4]$ dla $0,100 \text{ M}$ wodnego roztworu tego kompleksu. Założyć, że dla $I=0,30$ stała trwałości $\beta([\text{Zn(SCN)}_4]^{2-}) = 20,0$.
- 8.69. Obliczyć stężenie molowe jonów Co^{2+} oraz stopień dysocjacji kompleksu powstałego po dodaniu do 1 dm^3 $0,0100 \text{ M}$ roztworu $\text{Co(NO}_3)_2$ $0,400$ mola KSCN . Założyć wartość $\beta([\text{Co(SCN)}_4]^{2-}) = 100$ dla $I=0,4$.
- 8.70. Oblicz stopień dysocjacji kompleksu i stężenie amoniaku obecne w $0,00100 \text{ M}$ roztworze $\text{Cu(NH}_3)_4\text{SO}_4$.